

OSAMU DAZAI

KOŞ MELOS!
VE DİĞER ÖYKÜLER

ÇEVİRENLER
ESMANUR YİĞİT - ESRANUR YİĞİT

FÖL

OSAMU DAZAİ

Asıl ismi Suji Tsuşima olan Dazai, 19 Haziran 1909'da Kanada'de doğmuştur. Ailesinin birçok üyesinin aksine politika yerine edebiyatla ilgilenmiştir. 1930 yılında Tokyo Üniversitesi Fransız Edebiyatı Bölümü'ne başlamıştır. Alkol ve uyuşturucuya düşkün biri olmasının yanı sıra birçok kez intihar girişiminde bulunmuş ve 1948 yılında Tokyo'daki Tamagawa barajına atlayarak hayatına son vermiştir.

Başlıca eserleri: *Shayoo* (1947), [*Batan Güneş*], *Tsugaru* (1944) [*Mor Bir Serserinin Gezinotları*], *Ningen Şikkaku* (1948) [*İnsanlığı Yitirirken*], *Sekibetsu* (1945) [*Buruk Ayrılık*].

ESMANUR YİĞİT, ESRANUR YİĞİT

Erciyes Üniversitesi Japon Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olduktan sonra çeviri hayatlarına Nankiçi Niimi'nin *Çocuk Hikayeleri Koleksiyonu*'yla başladılar. Ryunosuke Akutagava'nın *Maymun ve Yengeç Savaşları* (2020), *Tuhaf Bir Hikaye* (2022), Natsume Soseki'nin *Küçük Bey* (2021), Osamu Dazai'nin *İnsanlığımı Kaybedişim* (2021), *Yeşil Bambu ve Diğer Fantastik Öyküler* (2021), *Yeni Bir Hamlet* (2023), Kanoko Okamoto'nun *Japon Balığı Kargaşası* (2022), Takaşi Nagai'nin *Nagasaki'nin Çanları* (2022) adlı eserleri Türkçeye kazandırmışlardır. TRT1 Radyosu'nun *Gecenin İçinden* programına Japon edebiyatı ve çevirileri üzerine konuşmak için konuk olmuşlardır. Şu anda Japonca öğrenim materyalleri satan Gosukeshop adlı küçük bir işletmeyi yönetmektedirler.

İÇİNDEKİLER

11 | Tutulan Söz

14 | Fuji Dağı'ndan 100 Ünlü Manzara

35 | Öğrenci Kız

74 | 8 Aralık

85 | Koş Melos!

99 | Tokyo'nun Sekiz Manzarası

129 | Karlı Gecedен Bir Hikâye

TUTULAN SÖZ

Bu, dört yıl öncesinin hikâyesi. İzu Eyaleti'ndeki Mişima şehrinde ikamet eden bir tanıdığımın evinin ikinci katında bir yazı geçirdiğim ve “Romanesk” hikâyesini yazdığım sıralardı. Bir gece, sarhoş bir hâlde bisiklet sürerken yaralandım. Sağ ayak bileğimin üst tarafı kesildi. Kesik çok derin değildi ancak hâlâ içki içtiğimden kanamam korkunçtu. Telaşla doktora koştum. Şehir doktoru 32 yaşlarında, Saigo Takamori'ye¹ benzeyen biriydi. Çok sarhoştum. Benim gibi yalpalayarak, sarhoş bir hâlde muayene odasına girince, durumu komik buldum. Tedavimi olurken kıkır kıkır gültüverdim. Bunun üzerine doktor da kıkırdamaya başladı ve sonunda daha fazla dayanamayıp hep beraber kahkahalarla gülmeye başladık.

O gecedен sonra yakın arkadaş olduk. Doktor edebiyattansa felsefeyi seviyordu. Bu konular hakkında konuşmak benim de zihnimi rahatlandığından, konuşmalarımız canlı oluyordu. Doktor, ilkel ikicilik² diyebileceğimiz bir dünya görüşüne sahipti. Toplumun durumunu tamamen iyi insan, kötü insan savaşı olarak gördüğünü açıkça söylerdi. Aşk denilen tek tanrıya inanmak isteyerek kalpten çabalıyordum ancak doktorun iyi insan, kötü insan teorisini duyunca,

¹ Saigo Takamori, samuray, asker ve siyasetçidir. (çev.)

² Birbirinden ayrı, birbirinden bağımsız, birbirine geri götürülemeyen, birbirinin yanında veya karşısında bulunan iki ilkenin varlığını kabul eden görüşe denir. (çev.)

ağırlaşan göğsüm tazelenmiş ve ferahlamış hissetti. Mesela benim akşam ziyaretlerimi dostça karşılayıp hemen karısına bira getirmesini emreden doktorun kendisi iyi bir insan, gülerek bu akşam bira içmek yerine briç (Bir tür Batı kart oyunu) oynamamızı öneren karısı kötü insan diyen doktorun örneğini, ben de dürüstçe kabul ettim. Karısı minyon tipli, düz biri olmasına rağmen beyaz tenli ve zarifti. Çocukları yoktu ancak Numazu'daki ticaret okuluna gidip gelen, sessiz bir oğlan olan karısının küçük erkek kardeşi, ikinci katta kalıyordu.

Doktor, evine beş çeşit gazete aldığından, okumak için neredeyse her sabah yürüyüş sırasında uğrar, yarım saat ya da bir saat kadar kalırdım. Arka kapıdan girip *tatami*³ odasının verandasında oturarak evin hanımın getirdiği soğuk arpa çayını içer, esen rüzgârda hışırtıyla çevrilen sayfaları bir elimle sıkıca tutarak gazeteyi okurdum. Verandanın üç, dört metre uzağında olmayan, derenin yanındaki ince yolda bisikletiyle geçen süt dağıtıcısı genç, her sabah istisnasız günaydın diyerek, bir yolcu olan beni selamlardı. O saatlerde ilaç almaya gelen genç bir kadın olurdu. Hafif giysilerle takunya giyen, sağlıklı görünen bir kadın, sık sık doktorla muayene odasında gü-lüşür, bazen de doktor tarafından giriş kapısına kadar uğurlanarak, “Hanımefendi, biraz daha sabretmelisiniz.” diye yüksek sesle azarlanırdı.

Doktorun karısı, bir keresinde bana kadının durumunu açıkladı. Bir ilkokul öğretmeni olan kadının kocasının, üç yıl önce akciğerleri kötüleşmiş ve şu sıralar durumu yavaş yavaş düzeliyormuş. Doktor elinden geldiğince sert bir şekilde, bir süre daha genç kadına, kocasıyla birlikte olmasını yasaklamış. Kadın da talimatlarına uymuş. Yine de zaman zaman biraz acınası yakarışları olmuş. Böyle zaman-

³ *Tatami*, geleneksel Japon tarzı odalarda zemin malzemesi olarak kullanılan bir minder türüdür. (çev.)

larda doktor kalbini acımasızlaştırıp, “Hanımefendi, biraz daha sabretmelisiniz.” diye sözlerine imalı bir anlam katarak azarlıyormuş.

Ağustosun sonunda, güzel bir ana şahit oldum. Sabah, doktorun evinin verandasında gazete okurken, yakınımda bana yan tarafını dönmüş hâlde oturan doktorun karısı, “Ah, ne kadar mutlu görünüyor.” diye kısık sesle, gizlice fısıldadı. Aniden başımı kaldırdığımda, hemen gözümün önündeki yolda hafif giysiler giyen, sağlıklı görünen kadın uçar gibi yürüyordu. Beyaz şemsiyesini döndüre döndüre etrafta dolaşıyordu.

“Bu sabah izin çıktı.” diye hanımefendi tekrar fısıldadı.

“Üç yıl.” diye, kısaca karşılık vermeme rağmen... Yüreğim dolup taşı. Zaman geçtikçe, kadının o görüntüsü bana güzel görünmeye başladı. Bu, doktorun karısının kışkırtması da olabilir.